БЕЗПЛАТНО ПРЕВЮ

Лекции по международни финанси

Конспективни лекционни записки за платежния баланс, инвестициите, международната ликвидност, валутните котировки, курсовете, режимите и външния дълг.

Оригинал: 13 страници. Откъси: 1, 4, 8.

Без посочена година в началото; примерите с валути се запазват в историческия им контекст.

Редакционен прочит, оригинални откъси и шест изписани промпта.

Създадено с помощта на AI по методологията на Tetradka.bg. Използвай материала с коректно цитиране и собствен анализ.

Редакционен прочит

Структура и обхват

Лекционната форма е подходяща за речник на понятията и кратки упражнения с котировки.

Посока за подобрение

Стрелките и съкращенията се нуждаят от пояснения при превръщане в самостоятелен учебен текст.

Работа с доказателства

При валутните примери посочвай базова и котирана валута и гледната точка на банката или клиента.

Редакционна бележка

Описанията на валутния режим и примерните курсове са част от оригинала; не са проверени като актуални данни или правила.

Откъс от оригинала / стр. 1

Международни финанси

Т1 - Същност и значение на международните финанси

1. Какво обхващат:

→ парични и финансови отношения между резиденти (местни икономически агенти) и не резиденти (чуждестранни икономически агенти)

→ отношенията касаят:

- Внос/износ на икономически потоци
- Капиталови и инвестиционни потоци
- Натрупвани и опрощаване на външен дълг
- Приток и отлив на портфейлни инвестиции

→ всички тези капиталови и инвестиционни потоци намират израз в платежния баланс на страната

2. Платежен баланс = Balance of Payments = **BoP**

→ Основен статистически документ на всяка страна, който показва влизащи и излизащи потоци между местна икономика и чуждестранни контрагенти за определен период от време (обикновено 1 година). Регламентира се от МВФ и има строга структура за всяка страна членка на МВФ. Настоящия състав и структура са публикувани в Ръководство по Платежен Баланс № 6 от 2009 г. (РПБ № 6 = BPM № 6).

а) **Платежния баланс** е **структуриран** в няколко самостоятелни сметки:

1. Текуща сметка = А
2. Капиталова сметка = Б
3. Финансова сметка = В
4. Статистически грешки и пропуски = Г
5. Резерви и друго финансиране = Д

А/ Текуща сметка = Износ и внос на стоки/услуги между местна икономика и чуждестранни икономически контрагенти за 1 г.

Търговско салдо = Износ – Внос = Exp – Imp / Износ > Внос = Излишък / Внос > Износ = Дефицит

Б/ Капиталова сметка = Текущи трансфери между местни и чужди икономики – безвъзмездни помощи в пари/натура, натрупване или опрощаване на държавни дългове.

Тази сметка е малка – България има такава сметка с Македония за подпомагане

В/ Финансова сметка = Всички привлечени чужди инвестиции в местната икономика плюс инвестиции от резиденти в чужбина за период от 1 г. – тази сметка обикновено има най-голям дял от БВП

→ Видове инвестиции (3 Х)

1. **Преки чуждестранни инвестиции**
2. **Портфейлни инвестиции**
3. **Други инвестиции**

1. **Директни инвестиции** (Direct investments) – трансгранични инвестиции, където едната страна придобива съществен дял от капитала на другата страна или има възможност да упражнява влияние/контрол върху дейността им.

- Първата страна е пряк инвеститор
- Втората страна е пряко инвестиционно предприятие

→ Три вида **Директни инвестиции** :

Откъс от оригинала / стр. 4

- задължение на купуват/продават валута в неограничени количества по декларираните валутни курсове при поискване от страна на икономическите агенти → **котировка** е различно от **курс** от гледна точка на клиента в трансакцията

3. Валутни котировки – 2 Х вида

а) Bid = buying price → bank buys – финансов посредник купува от клиенти
б) Ask = sell price → bank sells – финансов посредник продава на клиенти

→ **Bid** е различна от **Ask** – **Bid-Ask spread**

→ Фиксинг на БНБ - До въвеждането на валутния борд - централен валутен курс, определян от БНБ. Сега това популярно наименование все още се използва, но става дума за **валутни курсове на лева към основните валути**, определени **на база** на **референтните курсове на ЕЦБ**. Фиксингът важи до същия час на следващия ден.

→ Bid-Ask spread – зависи от поведение на финансовия посредник и склонността му да търгува съответната валута:

- → Тесен spread = голямо желание за търговия
- → Голям spread = малко желание за търговия; ниски обеми от съответната валута
- → Важен елемент от брутния доход на всички финансови посредници
- → Spread се измерва в базови точки – percentage in points (PIPs) - директна разлика bid-ask курс - обикновено това е последната цифра (или две) от котировката на дадена валута или инструмент (когато валутите се котират с четири знака след десетичната точка, например, $0.0001 - равно е на 1/100 от процента)

→ USD 1.4124/1 EUR – USD 1.4128/1 EUR → spread

- Непроменливи величина = базова валута → 1 EUR – base currency
- Променлива величина = ценова валута → USD – price currency
- (**А**): Bid – Ask spread = 0.0004 (pips)
- (**В**): Bid – Ask spread (%) → (ASK – BID)/ASK * 100
  1.5763 (ask) – 1.5760 (bid) → 0.00019 = **0.019%**

4. Начин на котиране (2 Х)

А) Пряко и косвено котиране

1. Пряко (Direct) котиране – единица от чужда валута на колко от местна валута се равнява

1 $ = 1.53 BGN
1 EUR = 1.955 BGN

Constant (base currency) = variable (price currency)

→ Този метод е общоприет за страни, които не се търгуват активно на международните пазари – валутите се съпоставят със стабилна валута

2. Косвено (Indirect) котиране – единица местна валута на колко единица чужда валута се равнява – за страните, които емитират световно търгуема валута (USD, EUR, GBP, CHF, Yoan)

Б) Европейско и Американско
1 BGN = 1/1.53 = 0.651 USD
1 BGN = 1/1.955 = 0.511 EUR
Constant = domestic currency = base currency
Variable = foreign currency = price currency (ценова валута)

Б) Европейско и Американско – използват се когато не е ясно мястото на валутна търговия – касаят международни капиталови потоци и разграничават 2 валути – USD и всички останали валути различни от USD

1. European → 1 USD = ??? Other currency

Откъс от оригинала / стр. 8

→ NEER е средно претеглена геометрична величина на NER на местната валута спрямо чужди валути от кошницата – има слабо приложение, тъй като не отразява ценовите нива
→ REER с средно претеглена геометрична величина на RER на местната валута спрямо чужди валути от кошницата – има широко приложение, тъй като показва реално дали местната валута се обезценява или поскъпва спрямо валутите от кошницата

1. NEER = Σ w_i x NER_i
2. REER = Σ w_i x RER_i

i = 1, 2, 3.....n → броят на чуждите валути от валутната кошница – обикновено те са до 5-6 валути максимум
w_i → относително тегло на съответната валута i във кошницата
NER_i → номинален валутен курс на чуждата валута (i) спрямо местната валута
RER_i → реален валутен курс на чуждата валута (i) спрямо местната валута

Example:

Find REER – BGN/basket (USD + EUR)
w_i (USD) = 40%; w_i (EUR) = 60%; NER_i = 1$ = 2.12 BGN (direct); NER_i = 1EUR = 1.96 BGN (direct)4
CPI* (US) = 102; CPI (EUR) = 104; CPI (BG) = 112

1. RER = NER x (P*/P) = NER x (CPI*/CPI) = 2.12 x 102/112 = 1.93
2. RER = NER x (CPI*/CPI) = 1.96 x 104/112 = 1.82
3. REER = 40% x 1.93 + 60% x 1.82 = 1.864

- Методология на изчисляване на ефективни валутни курсове (EER) – за да се определи нивото на ефективния валутен курс на местната валута е нужно да се направят 4 избора:

1. Избор на чужди валути в състава на валутната кошница → там трябва да влязат основните търговски партньори на страната

2. Избор на w_i → определят се на база дял чужда валута във валутната структура на търговията с промишлени и търговски стоки/услуги с основните партньори на страната – тези тегла се преглеждат на 5 години
- теглата на чужди валути за BGN = USD (57.24%) + EUR (41.98%) + CHF (0.71%)

3. Избор на базисен период – base period – спрямо него се смята ΔEER → за такъв се счита период, в който икономиката е в равновесие
- ниска инфлация (едноцифрена) и стабилна
- платежен баланс (BoP) е сравнително уравновесен
- стабилна динамика на валутния курс и стабилно състояние на валутния пазар
- в BG басовия период – м. Юни 1997 г. – преди валутен борд и след финансова криза 96-97г.

4. Разходен индекс за смятане на EER – дефлатор = deflator

- обичайно се прилагат 4 ценови/разходни индекса:
  - CPI – consumer price index
  - PPI – purchase price index
  - ULC – unit labour index – индекс разходи за труд – средна цена на труда/единица БВП – цена на работната сила – only quarterly data
  - GDP deflator=БВП дефлатор = GDP nominal/GDP real → GDP real = темп на икономически растеж

- има затруднения при изчисляване на EER:
  - Смята се от различни институции – НСИ/БНБ/МФ
  - Несъответствия заради различни разходни индекси използвани от различните институции

10. Спот (Spot) валутен курс

Промптове за самостоятелна работа

ПРОМПТ 01

Работи само с приложения материал. Подреди понятията за платежен баланс и инвестиции в речник с кратки определения и препратка към страницата. Не добавяй непосочени факти; отбелязвай липсващото.

ПРОМПТ 02

Работи само с приложения материал. Обясни Bid и Ask от гледната точка на банката и клиента, използвайки един числов пример от лекциите. Не добавяй непосочени факти; отбелязвай липсващото.

ПРОМПТ 03

Работи само с приложения материал. Сравни номинален, реален и ефективен валутен курс по смисъл и необходими входни данни според записките. Не добавяй непосочени факти; отбелязвай липсващото.

Постави съответните страници заедно с промпта. Проверявай отговорите спрямо предоставения материал.

Промптове за самостоятелна работа

ПРОМПТ 04

Работи само с приложения материал. Създай три тренировъчни задачи с валутни котировки. Маркирай новите числа като учебни и дай решенията в отделен раздел. Не добавяй непосочени факти; отбелязвай липсващото.

ПРОМПТ 05

По материала „Лекции по международни финанси“ създай 8 въпроса за самоподготовка с различна трудност. Дай отделен ключ с обяснения и страници от източника. Не включвай знания извън текста.

ПРОМПТ 06

Прегледай мой собствен текст по темата „Лекции по международни финанси“ за ясна теза, аргументи и цитиране. Посочи конкретни подобрения и нужни източници. Не го заменяй с готова курсова работа и не измисляй библиографски данни.

Постави съответните страници заедно с промпта. Проверявай отговорите спрямо предоставения материал.

Подкрепа за собствена разработка

Изследователски въпрос

Формулирай конкретен въпрос и обхват. Използвай архивния материал за ориентация в понятията и структурата.

Проверка на източниците

Установи произхода на твърденията и периода, към който се отнасят. Допълни липсващите библиографски данни.

Собствен принос

Съпостави доказателствата, обсъди ограниченията и напиши собствени изводи. Отбележи използваните материали и помощни инструменти.

Подходяща подкрепа

Консултация по структура и метод, обратна връзка по собствен текст и редакция на цитиране и оформление.

Обхватът, срокът и цената се уточняват според конкретните материали и задача.

info@tetradka.bg | www.tetradka.bg